

გაკვეთილი 4

იმპორტ–ექსპორტი

საერთაშორისო ვაჭრობა

სად შემიძლია ავიღო ხარისხის დამადასტურებელი სერტიფიკატი საქართველოში?

თქვენ შეგიძლიათ აიღოთ ხარისხის დამადასტურებელი სერტიფიკატი საქართველოში მოქმედ ლაბორატორიებში, რომლებიც დარეგისტრირებული არიან აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანოში აკრედიტაციის ცენტრში:

დეტალური ინფორმაცია: <http://gac.gov.ge/GAC>

აქ არის ინფორმაცია საქართველოში მოქმედი ხარისხის ტესტირების და დაკალიბრება/დამოწმების ლაბორატორიებზე, სერტიფიკაციის ორგანოებზე და სხვა. (ძირითადი გვერდიდან გადადით ბმულზე აკრედიტირებული პირები).

თუ თქვენ გინდათ აიღოთ **ISO; OHSAS; HACCP** სერტიფიკატები მაშინ მიზანშეწონილია მიმართოთ:

ფონდ ქართულ ხარისხს, დამსაქმებელთა ასოციაციას, GDCI, მენეჯმენტის სისტემებს

<http://geoquality.org/content.php?cat=9>

<http://employer.ge/>

<http://www.gdci.ge/index.php?id=1&lang=geo>

<http://www.tuv-georgia.ge/>

OHSAS 18000 - შრომის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მენეჯმენტის სისტემის სერტიფიცირება. დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ვებ-გვერდებზე:

<http://www.ohsas.org/>; <http://www.ohsas-18001-occupational-health-and-safety.com/what.htm>

HACCP - მენეჯმენტის სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებას ბიოლოგიური, ქიმიური ან ფიზიკური საფრთხის ანალიზის და კონტროლის მეშვეობით, პროდუქციის შექმნის ყველა ეტაპზე, რაც მოიცავს: ნედლეულის შემოწმებას, შექმნას, წარმოებას, განაწილებასა და მოხმარებას. დამატებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ:

<http://www.fda.gov/Food/FoodSafety/HazardAnalysisCriticalControlPointsHACCP/default.htm>

ISO, OHSAS, HACCP სერტიფიკატების მისაღებად შეგიძლიათ მიმართოთ

8. შეფუთვის ფურცელი (Packing list)

წარმოადგენს ტრანსპორტირებული ტვირთის ჩამონათვალს რაოდენობის, ზომის, წონისა და შეფუთვის მეთოდების მითითებით. შეფუთვის სია არასავალდებულო დოკუმენტია, მაგრამ იგი მნიშვნელოვნად ამცირებს საბაჟო პროცედურების დროს.

საერთაშორისო ვაჭრობის სფეროში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება პროდუქციის შეფუთვის, მარკირების და დაზღვევის მოთხოვნებს. მნიშვნელოვანია, რომ ექსპორტიორი დარწმუნდეს: პროდუქცია კარგადაა შეფუთული და მარკირება სწორადაა გაკეთებული, რაც აუცილებელია იმისთვის, რომ პროდუქცია სათანადოდ იქნეს ტრანსპორტირებული და მიტანილი დანიშნულების ზუსტ ადგილას. დღეს-დღეობით, ბევრი ექსპორტიორი კომპანია იყენებს საერთაშორისო გადამზიდავ კომპანიებს, რომლებიც ექპორტის დროს ზემოაღნიშნული სერვისების ორგანიზებას ახდენენ.

საერთაშორისო გადამზიდავები - ეს არის ექსპორტიორი კომპანიისთვის საერთაშორისო ტვირთების გადაზიდვის საკითხში აგენტი/შუამავალი. მათთვის კარგადაა ნაცნობი იმპორტ-ექსპორტის რეგულირების წესები საკუთარ და პარტნიორ ქვეყნებში, ტრანსპორტირების მეთოდები, საჭირო დოკუმენტაციის მომზადების წესები და ა.შ. გადამზიდავები ეხმარებიან ექსპორტიორებს

პროდუქციაზე ფასის გაანგარიშებაში, გადაზიდვის ღირებულების, პორტის მოსაკრებლის, საკონსულოს მოსაკრებლის, სპეციფიკური დოკუმენტაციის და დაზღვევის ღირებულების შესახებ ინფორმაციის მიწოდებით. ისინი ასევე იძლევიან საჭირო რჩევებს პროდუქციის შეფუთვისთან დაკავშირებით, ახდენენ სხვადასხვა სატრანსპორტო საშუალებების დაჯავშნას და ა.შ. მათთვის გადახდილი მომსახურების საფასური ითვლება საექსპორტო დანახარჯად და შეიძლება შეყვანილი იქნეს პროდუქციის საბოლოო ფასში, რომელსაც გადაიხდის მყიდველი.

9. შეფუთვა, მარკირება, შტრიხ კოდები, ჰოლოგრამები

შეფუთვა

მისი მთავარი დანიშნულება არის პროდუქციის დაცვა დაზიანებისგან, ტრანსპორტირების გაიოლება და პროდუქტის პრეზენტაცია (პირველადი ინფორმაციის მიწოდება)

შტრიხ-კოდები

გამოიყენება თითქმის ყველა ტიპის პროდუქციაზე. საუკეთესო სასუალეაა გაყიდვების მონაცემების ავტომატური მიღებისთვის და მარაგების მოწესრიგებისთვის.

მარკირება

მარკირება უმჯობესია გაკეთდეს ინგლისურად, წარმოშობის ქვეყანა უნდა ჩანდეს ნათლად (დიდი ზომის შრიფტი), მითითებული უნდა იყოს პროდუქციის რაოდენობა, წონა და საჭირო შემთხვევაში გამაფრთხილებელი წარწერები (მაგ: მსხვრევადა).

დამცავი ჰოლოგრამები

დამცავი და საიდენტიფიკაციო ჰოლოგრამები, გახსნის მაკონტროლებელი ელემენტებით უზრუნველყოფენ პროდუქტის გაყალბებისაგან დაცვის გარანტიას. საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ჰოლოგრამები წარმოადგენენ საქართველოში წარმოებული პროდუქციის აუთენტურობის ყველაზე საიმედო საშუალებას.

10. ტვირთების დაზღვევა

ტვირთების დაზღვევა არის საერთაშორისო ვაჭრობის დაზღვევის ერთ-ერთი სახე, რომელი აზღვევს ტრანზიტში/ტრანსპორტირების პროცესში მყოფ ტვირთებს. დაზღვევის პირობები განსხვავდება ტვირთის ტიპის, სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენების, სადაზღვევო კომპანიების პოლიტიკის და ქვეყნების მიხედვით. ტვირთების დაზღვევა აუცილებელი კომპონენტია ტრანსპორტირების დროს, რამდენადაც ის საშუალებას იძლევა თავიდან ავიცილოთ შესაძლო ფინანსური დანაკარგები. ქვემოთ მოცემულია ტვირთების დაზღვევის რამდენიმე კატეგორია:

- სატვირთო მანქანებით გადაზიდვა: მსგავსი ტვირთების დაზღვევა მოიცავს დაცვას ქურდობისგან, ავარიისგან და სხვა შემთხვევებისგან;
- საზღვაო ტვირთების დაზღვევა: დაზღვევის ეს ტიპი გულისხმობს ტვირთის დაზღვევას ჩატვირთვა/გადმოტვირთვის პროცესში დაზიანებისგან, ამინდის, მეკობრეობის და სხვა შემთხვევებისგან დაცვას;
- „ღია კარგოს“ მეთოდი: გულისხმობს სახმელეთო ან საზღვაო გზით ტრანსპორტირებისას ტვირთის დაზღვევას, რომლის დროსაც მიეთითება მხოლოდ ტვირთის მთლიანი ღირებულება, ტრანსპორტირების პერიოდი და არ ხდება ტვირთის სახეობის მითითება. გამოიყენება ძირითადად დიდი მოცულობის ტვირთების ტრანსპორტირების შემთხვევაში.
- „Voyage“ („მგზავრობის“) მეთოდი: დაზღვევის ეს ტიპი მოიცავს სპეციფიკურ პირობებს - დაზღვევა ტვირთებისა, რომელსაც აქვს კონკრეტული მარშრუტი, გაგზავნის და მიმღების კონკრეტულად განსაზღვრული ადგილი. როგორც, კი ტვირთი აღნიშნული მარშრუტით მიაღწევს დანიშნულების ადგილს დაზღვევის პაკეტის მოქმედება სრულდება.

II. დროებითი შემოტანის რეჟიმები

დროებითი შემოტანის რეჟიმი გულისხმობს, ქვეყანაში ნებისმიერი საქონლის დროებით შემოტანას მისი უკან გატანის ვალდებულებით. სავალდებულოა მიეთითოს ტვირთის შემოტანა/გატანის ზუსტი თარიღები (მაქსიმუმ 2 წლის ვადით). ნებისმიერ დროს შესაძლებელია რეჟიმის შეცვლა. ტვირთის თანმხლები დოკუმენტაციაზე მოთხოვნები იგივეა რაც სტანდარტული ექსპორტ/იმპორტის დროს. ტვირთი გადაადგილდება სპეციალური სააღრიცხვო მოწმობით. ტვირთი, გეზი-საზღვრის მონაკვეთში გონივრულ ვადებში უნდა მოძრაობდეს. ეს ვადები როგორც წესი მიეთითება საბაჟოს მიერ. დროებითი შემოტანის რეჟიმში, მეწარმე არ იხდის ბაჟს და დღგ-ს, არამედ წარადგენს საბაჟოზე ამ თანხის საბანკო ან სადაზღვევო გარანტიას. ყოველ თვეში კომპანია დამატებით იხდის საგარანტიო თანხის (მხოლოდ დღგ-ს ნაწილის) 3%-ს. ეს არ ეხება რე-ექსპორტის ან გადამუშავების რეჟიმებს.

დროებითი შემოტანის რეჟიმის რამოდენიმე სახეა: წმინდა დროებითი შემოტანა (კოდი - 34); საწყობის რეჟიმი (კოდი - 74); რე-ექსპორტი (კოდი-11); გადამუშავება (კოდი - 51).

წმინდა დროებითი შემოტანა

ტვირთი შემოდის ქვეყანაში მისი იმავე (საიდანაც შემოვიდა) ქვეყანაში გატანის ვალდებულებით. ნებისმიერ დროს შესაძლოა რეჟიმის შეცვლა ან ტვირთის „გაიმპორტება“.

საწყობის რეჟიმი

კომპანიას შემოაქვს პროდუქცია, რომელიც ინახება სპეციალურ საბაჟო საწყობში. პროდუქციის განბაჟება ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას პროდუქციის პარტია გამოაქვს რეალიზაციისთვის. ეს საშუალებას აძლევს კომპანიას, განბაჟების თანხა გადაანაწილოს გარკვეულ პერიოდზე და შესაბამისად ამცირებს საოპერაციო ხარჯებს.

რეექსპორტი

შემოსულ ტვირთზე იცვლება ინვოისი, შესაბამისად მიმღები და გამგზავნი, იცვლება ტვირთის საბუთები და ამის შემდეგ იგი მიდის სხვა ქვეყანაში.

გადამუშავების რეჟიმი

გადამუშავების პროცესს ადგილი აქვს თუ სასაქონლო ნომენკლატურის პირველი ოთხი ციფრიდან ერთ-ერთი მაინც შეიცვლება. გადამუშავების რეჟიმი ეხება სიტაუციას, როდესაც იმპორტირებული ნედლეულის გადამუშავების შემდეგ ხდება საბოლოო პროდუქციის ექსპორტი. (აუცილებელი არ არის, გატანილი იქნეს იმ ქვეყანაში სადაინაც ნედლეული იქნა შემოტანილი). ამ რეჟიმთან დაკავშირებული მთავარი სირთულე ნედლეულის გახარჯვა/ჩამოწერასთანაა დაკავშირებული. როგორც წესი ეს პროცესი რეგულირდება ნედლეულის გამოსავლიანობის ნორმის მიხედვით. ნედლეულის შემოტანის დეკლარაციის დახურვა ხდება თანმიმდევრობით - პირველად შემოსული ნედლეულის პარტიის გახარჯვისას იხურება შესაბამისი დეკლარაცია, ხოლო შემდგომ შემოსული პარტიის გახარჯვისას შემდგომი დეკლარაცია. ინვოისი დეკლარაციის დახურვის დროს იგივეა, ემატება მხოლოდ გამოშვებული პროდუქციის სერიის ნომერი.

უკან-გატანის პროცედურა (რეჟიმის დახურვა)

მზადდება ახალი დეკლარაცია შემოტანის დეკლარაციის საფუძველზე. შესაბამისად მზადდება ახალი ინვოისი სადაც, როგორც მინიმუმ ტვირთის გამგზავნი და მიმღები ადგილს ინაცვლებს. ასევე მზადდება ახალი სატრანსპორტო დოკუმენტაცია. ამ დროს არ არის საჭირო რამე სახის სერტიფიკატის დამზადება მოცემული საქონელისთვის.

საბოლოო ეტაპზე, როდესაც ტვირთი დატოვებს საზღვარს და გაფორმების ეკონომიკურ ზონას, 20 დღეში ხდება საბანკო/სადაზღვევო გარანტიის მოხსნა.